

Студентка магістр, Вальчук О. О.

Вінницький фінансово-економічний університет

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.

Найважливіший етап господарської діяльності підприємства, що завершує процес кругообігу капіталу, – реалізація продукції, товарів, виконаних робіт, послуг. У результаті цього процесу виявляється суспільна корисність виробленого продукту. Було доведено, що від організації обліку реалізації продукції залежить правильне визначення фінансового результату діяльності підприємства.

Ключові слова: вдосконалення, облік, законодавче регулювання, автоматизація обліку, повнота і своєчасність інформації.

Вальчук Е. А. Проблемы учета реализации готовой продукции на торговых предприятиях и пути их решения/ Винницкий финансово-экономический университет, Украина, Винница.

Важнейший этап хозяйственной деятельности предприятия, завершает процесс кругооборота капитала, - реализация продукции, товаров, выполненных работ, услуг. В результате этого процесса оказывается общественная полезность произведенного продукта. Было доказано, что от организации учета реализации продукции зависит правильное определение финансового результата деятельности предприятия.

Ключевые слова: совершенствование, учет, законодательное регулирование, автоматизация учета, полнота и своевременность информации.

Valchuk O. O. Problems excluding sales of finished products in trade and ways to solve them, Vinnytsia Finance and Economics University, Ukraine, Vinnitsa.

The most important phase of its economic activity, completing the process of circulation of capital - sales of products, goods, works and services. As a result of this process turns the social utility of product produced. It was proved that on

account of the sale of products depends on the correct determination of the financial results of the company.

Keywords: improvement, accounting, legal regulation, accounting automation, completeness and timeliness of information.

Вступ

В сучасний період принципово змінилось концептуальне поняття суті бухгалтерського обліку, яке направлене на забезпечення обліковою інформацією не абстрактного користувача, а на задоволення специфічних потреб конкретних користувачів. Переорганізація завдань та функцій бухгалтерського обліку повинна здійснюватись в інтересах зовнішніх і внутрішніх споживачів облікової інформації. Рішення проблем, які виникають перед підприємством та впровадження для цього управлінської бухгалтерії, робочого плану рахунків, відповідної методології організації обліку, контролю та аналізу витрат по місцях виникнення і центрах відповідальності є невідкладною задачею обліку в сучасних умовах [1, с. 27]. Формування ринкових відносин і запровадження національних стандартів бухгалтерського обліку вимагає від кожного учасника підприємницької діяльності вміння вірно аналізувати економічну інформацію і приймати виважені рішення щодо господарської діяльності підприємств. В Україні кількість торгівельних підприємств, як оптових, так і роздрібних, зростає з кожним роком. Бухгалтерський облік торгівельної діяльності має свої особливості порівняно з обліком інших видів діяльності. Сьогодні всі господарські операції торгівельної діяльності - від купівлі товару до визначення фінансового результату – зазнали змін при відображенні в бухгалтерському обліку у зв'язку з впровадженням Положень (стандартів) бухгалтерського обліку. В умовах нескінчених змін правил бухгалтерського обліку, у зв'язку із втратою чинності одними та виданням натомість нових законодавчих актів, інструкцій, положень та листів виникають проблемні ситуації та невирішені питання в організації обліку готової продукції. Дослідженню вказаних питань присвятили свої наукові розробки М. С. Пушкар, Ф. Ф. Бутинець, Н. М. Малюга, Н. В. Чебанова, М. І.,

Должанський, В. П. Завгородній, О. В. Лишиленко й інші вітчизняні вчені-економісти.

Виробництво готової продукції, та отримання доходів від її реалізації в умовах конкуренції є центральними проблемами функціонування підприємств. Ринкові відносини вимагають від них швидкої окупності витрат та оперативного реагування на зміни споживчого попиту. В реальних умовах змінна структура споживчого попиту за номенклатурою виробів та обсягом реалізації не завжди збігається зі структурою виробничих потужностей і ресурсів. У зв'язку з цим виникає потреба формування підприємствами оптимальної виробничої програми, яка би найповніше задовольняла попит і забезпечувала максимальний прибуток за рахунок встановлення оптимальних цін та обсягу випуску продукції.

Облік процесу виробництва залежить від конкретних умов, властивостей і характеру технології та організації виробництва, що визначаються індивідуальними особливостями. Інколи виникають ситуації, коли виготовлення одного продукту різними технологічними прийомами вимагає різної системи групування статей витрат та обрахування собівартості. Такі процеси призводять до ускладнення документування, обліку випуску готової продукції та подальшої її реалізації. Водночас у процесі здійснення виробничої діяльності підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання вступають у певні економічні відносини, результатом яких є цикл операцій, пов'язаних із реалізацією готової продукції. В цьому циклі приймаються управлінські рішення щодо продажу товарно-матеріальних цінностей, відбуваються процеси, які необхідні для передачі права власності покупцям на відвантажену, відпущену, реалізовану продукцію.

У економічно складний для України час держава повинна підтримувати виробників продукції, особливо, якщо підприємство виготовляє якусь нову продукцію, стимулювати підприємства до більшого розширення, надавати пільги і зменшувати податковий тиск.

Для кожного виробничого підприємства готова продукція відіграє важливу

роль у складі його оборотних активів та займає домінуючу позицію у здійсненні його діяльності.

Готова продукція – це продукція (виріб, напівфабрикат, робота, послуга), що повністю закінчена обробкою на даному підприємстві, пройшла всі стадії технічного випробування (якщо вимагають відповідні її особливості), відповідає технічним умовам і стандартам, не потребує подальшої обробки на цьому підприємстві і здана на склад [3, с.125].

Готова продукція оприбутковується на склад із виробничих підрозділів на основі первинних документів – накладних, актів, відомостей випуску продукції та документів, що засвідчують якість (свідоцтво про якість, сертифікат відповідності державній системі сертифікації) [4, с. 228].

Якщо облік готової продукції ведеться не за фактичними, а за договірними або оптовими цінами, то необхідно вести відокремлений облік відхилень фактичної виробничої собівартості від їх вартості в договірних чи оптових цінах підприємства. Облік готової продукції у вартісному вираженні ведуть за місцем їх зберігання із зазначенням матеріально відповідальних осіб [5, с. 191].

За технологічною складністю продукцію поділяють на просту і складну. При цьому вона може бути основною, побічною або супутньою. За своїми технічними та іншими характеристиками побічна та супутня продукція майже не відрізняються від основної, тому їх кількісні та якісні параметри визначають аналогічно основній продукції.

Одним із методів та шляхів удосконалення обліку, та облікової політики підприємства є удосконалення управлінського обліку. А саме головна увага, в управлінні обліку повинна приділятися управлінню затратами, як єдиного цілісного процесу, який визначатиме політику підприємства [2].

Помітну увагу необхідно приділити плануванню скорочення собівартості продукції по техніко-економічним факторам, що дозволять визначити вплив на затрати заходів по підвищенню науково-технічного рівня. Удосконалити нормування матеріальних і трудових затрат на виробництві на основі більш широкого впровадження нормативного обліку затрат на виробництво і його

елементів. При цьому особливу увагу приділити пошуку можливостей оперативного виявлення відхилень від діючих норм.

Досліджуючи організацію обліку готової продукції було встановлено, що на багатьох підприємствах не складаються плани стосовно випуску готової продукції. А це не дає можливості передбачити формування собівартості готової продукції. В інформаційній системі використовуються різноманітні бухгалтерські документи, від якості котрих значною мірою залежить ефективність управління, використовується багато документів з первинного обліку руху готової продукції за добу, операції у яких дублюються. Це призводить до накопичування документації. Проте незалежно від рівня використання побудова документів має бути завжди раціональною: документи повинні бути зручними і змістовними, складатись і опрацьовуватись у стислі строки, використовуватись у різних галузях економіки [4].

Побудова обліку готової продукції можлива за різними варіантами. Продукція, яка має кількість, якісні та вартісні характеристики може бути здана на склад, а звідти відбуватиметься її відвантаження та реалізація. Водночас, можливий і інший підхід, коли готова продукція не передається на склад, а нагромаджується безпосередньо у виробника, звідки її відвантажують або передають покупцеві та реалізують. Однак проблеми, які виникають на одному підприємстві певної галузі, поширені, як правило, на інших цього ж або подібного профілю.

Для торговельних підприємств, доцільно ввести мікропроцесорну техніку, здатну ідентифікувати окрему одиницю готової продукції. Використання такої техніки є необхідним, оскільки це дає змогу отримати інформацію про всі операції в момент та в місці їх здійснення [1, 155]. На мою думку, застосування мікропроцесорної техніки актуальне тому, що в такому разі інформація реєструється та обробляється в режимі реального часу і система управлінського обліку оперативно реагує на можливі відхилення основних показників діяльності. Це дозволяє ефективно управляти динамічною системою пересування місцями збереження й обробки готової продукції, в будь-який час

володіти повною інформацією про асортимент вхідних і вихідних товарно-матеріальних потоків.

З використанням комп'ютерної техніки на багатьох виробничих підприємствах прийнято вести облік реалізації готової продукції без застосування узагальнюючих документів, виняток становить формування оборотно-сальдової відомості за рахунком 26 "Готова продукція". Цей документ характеризує інформацію щодо оборотів і залишків готової продукції. Однак цього недостатньо, тому ми вважаємо за доцільне на підставі первинних документів складати реєстри документів з реалізації готової продукції. Реєстри необхідно формувати за напрямками реалізації, видами продукції, покупцями та замовниками. Щоденне заповнення цих реєстрів дасть змогу здійснювати оперативний контроль за реалізацією продукції, застосуванням цін та їх змінами, надходженням виручки.

На промислових підприємствах, зокрема тих, які мають значні обсяги виробництва і реалізації продукції, доцільно використовувати логістичні способи та прийоми управління випуском і збутом продукції, оскільки в збутовій діяльності й інформаційному забезпеченні процесу збуту готової продукції, який ще називають логістичним сервісом, вони дають найкращі результати. Для інформаційного забезпечення маркетингових і логістичних процедур необхідно формувати і передавати на відповідні рівні управління повну, своєчасну та достатню інформацію про кількісні та вартісні показники щодо залишків готової продукції на будь-який момент часу, про вартість відпущеної оплаченої та неоплаченої продукції, про сегменти ринків збуту і витрати, пов'язані із збутовою діяльністю. Необхідну інформацію постачає система обліку, в якій реєструються всі без винятку операції щодо руху готової продукції та її фактичної собівартості, залишків готової продукції.

Висновки

Особливу увагу при побудові обліку реалізації готової продукції на підприємствах необхідно звернути на: повноту і своєчасність відображення інформації про реалізацію в системі обліку. Удосконалення системи обліку

реалізації, насамперед, повинно торкнутися первинної документації. Удосконалення облікової документації і документообігу має здійснюватися в наступних напрямках: підвищення оперативності оформлення та обробки інформації процесу реалізації; підвищення рівня об'єктивності аналітичної інформації, що міститься в документації; підвищення контролю з обліку вибуття продукції, виробничих запасів і товарів; економія витрат ресурсів та праці документування та обробку документів. Також, необхідно на підприємстві знижувати собівартість реалізованої продукції, операційні витрати, а також відшукувати шляхи одержання додаткових доходів від своєї діяльності.

Література:

- 1.Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік /за ред. - Житомир: Рута, 2001.- С. 672.
- 2.Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку / Підручник. - К.:А.С.К., 2007. – С. 30.
- 3.Орлова В.К. Фінансовий облік / Орлова В.К., Орлів М.С., Хома С.В. // навч. посіб. / за ред. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К. : ЦНЛ, 2010. – С. 510.
- 4.Пушкар М.С. Фінансовий облік / Підручник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002.– 628 с., С.420.
- 5.Свідерський Є.І. Бухгалтерський облік в галузях економіки. Навч. посібник / за ред.– К.: Знання, 2009, - С. 233.
- 6.Хом'як Р.О. Бухгалтерський облік в Україні / Хом'як Р.О., Лемішовський Л.В.// - Львів: Бухгалтерський центр "Ажур", 2010. – С. 439.
- 7.Шеремет О. О. Фінансовий аналіз / Навчальний посібник / – К., 2008. – С. 840.
8. Ахтирська, В. «Документальне оформлення операцій з випуску готової продукції» / В. Ахтирська // Все про бухгалтерський облік. — 22 вересня 2010 р.

References:

- 1.Butynets F.F. Accounting Accounting / Ed. - Exactly : Ruth , 2001. - P. 672.
- 2.Hrabova N.M. Accounting theory / tutorial . - K.: ASK , 2007. - S. 30.

- 3.Orlova V.K. Financial Accounting / VK Orlov , eagles , MS , Thomas S. // Teach. guidances . / Ed. - 2nd ed. , Ext. and revised. - K.: TSNL , 2010. - S. 510.
- 4.Pushkar M.S. Financial Accounting / Tutorial. - Ternopol: Carte blanche , 2002.- 628 p. , S.420 .
- 5.Sviderskyi E.I. Accounting in industries. Teach. manual / Ed. - K. : Knowledge, 2009 - S. 233.
- 6.Hom 'as R. Accounting in Ukraine / Hamster RO, LV Lemishovskyy / / - Lviv: Accounting Center " Agur" , 2010. - S. 439.
- 7.Sheremet A.A. Financial Analysis / Tutorial / - Kyiv, 2008 . - S. 840.
8. Akhtyrka , W. " The documentation of the operations to produce finished goods " / Akhtyrka / / All about accounting. - September 22, 2010